



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 399/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vo veci namietaného porušenia základného práva a práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením ustanovenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením ustanovenia čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012), ako aj vo veci namietaného porušenia základného práva a práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20 CoE 108/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012) a takto

**r o z h o d o l :**

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 14435/2012 a sp. zn. Rvp 14436/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14435/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 6. decembra 2012 doručené dve sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva a práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením ustanovenia čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením ustanovenia čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012), ako aj vo veci namietaného porušenia základného práva a práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 dodatkového protokolu, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 20 CoE 108/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere sťažovateľka

poskytla dlžníkom úvery, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli dlžníci povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Na zabezpečenie úverov dlžníci priamo v úverových zmluvách splnomocnili tam sťažovateľkou menovite uvedenú tretiu osobu (ďalej len „splnomocnenec“), ktorá v prípade, ak ten-ktorý dlžník svoje povinnosti z úverovej zmluvy nesplní, mala oprávnenie podpísať v mene dlžníka notársku zápisnicu o uznaní dlhu dlžníkom, ktorá mala mať povahu exekučného titulu.

Z dôvodu, že dlžníci svoje záväzky vyplývajúce im z predmetných úverových zmlúv dobrovoľne neplnili, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené sťažovateľka na podklade splnomocnení udelených v úverových zmluvách zabezpečila u notára spísanie notárskych zápisníc o uznaní dlhov dlžníkov a následne na základe týchto exekučných titulov (notárske zápisnice) iniciovala začatie exekučných konaní.

Potom, čo v začatých exekučných konaniach okresný súd poveril sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora vykonaním exekučných konaní napádanými uzneseniami sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012), tieto exekučné konania ex offo zastavil.

Krajský súd v dôsledku odvolania sa sťažovateľky proti označeným rozhodnutiam okresného súdu tieto svojimi uzneseniami sp. zn. 20 CoE 108/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012) ako vecne správne potvrdil.

V sťažnostiach podaných ústavnému súdu sťažovateľka v obšírnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva a práva zaručené v ústave, dohovore a dodatkovom protokole, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatého a prebiehajúceho exekučného konania, na vykonanie ktorého okresný súd už raz udelil súdnemu exekútorovi poverenie, došlo k prekročeniu právomoci okresného súdu ako súdu exekučného, v kompetencii ktorého podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Podľa sťažovateľky okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci,

keď bez návrhu rozhodol o zastavení exekúcií, čím mal sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že toto rozhodnutie v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnilo jej právne postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce v tom-ktorom prípade k dispozícii exekučný titul, a to notársku zápisnicu, avšak tento je nevykonateľný. Uvedené pochybenie okresného súdu podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd.

Sťažovateľka ďalej v sťažnostiach podaných ústavnému súdu namieta, že tak okresný súd, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávanie aj napriek tomu, že im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že obidva súdy veci nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady“), pretože sa podľa sťažovateľky žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo udelenie splnomocnenia dlžníkom tretej osobe v úverovej zmluve na spísanie notárskej zápisnice o uznaní dlhu považovali za neprijateľnú podmienku, a v tomto smere podľa sťažovateľky súdy nerešpektovali ani jej návrh na prerušenie konaní na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podanie výkladu pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte danej veci.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom konštatoval, že napádanými uzneseniami tak okresného súdu, ako aj krajského súdu došlo k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv a práv zaručených v ústave, dohovore a dodatkovom protokole, aby tieto uznesenia zrušil a veci vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, aby jej priznal v každom jednotlivom prípade finančné zadosťučinenie po 600 €, a napokon, aby jej priznal úhradu trov konania.

Okrem toho sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd vydal v každom prípade aj dočasné opatrenie, ktorým by odložil vykonateľnosť napádaných uznesení krajského súdu.

## II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, tak odvolávajúc sa na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde, možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14435/2012 a sp. zn. Rvp 14436/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky, ako aj okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc citované právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

## III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom postupom a uzneseniami okresného súdu sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012), ako aj postupom a uzneseniami krajského súdu sp. zn. 20 CoE 108/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012) a sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012).

### **1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012)**

V súvislosti s napádaným rozhodnutím a postupom okresného súdu ústavný súd v prvom rade poukazuje na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania napádaného uznesenia okresného súdu sp. zn. 5 Er 260/04 z 21. marca 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012), a to podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktorý napokon, tak ako to vyplýva zo samotnej sťažnosti, sťažovateľka aj účinne využila. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania sa krajský súd ako súd odvolací v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoE 108/2012 musel v podstate vysporiadať s identickými námietkami proti rozhodnutiu okresného súdu, aké sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

## **2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 20 CoE 108/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14435/2012)**

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky v príčinnej súvislosti s rozhodnutím krajského súdu, námietky sťažovateľky možno sumarizovať do piatich základných východiskových rovín. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že (2.1) krajský súd nenapravil pochybenie okresného súdu, ktorý ako súd exekučný podľa sťažovateľky nad rámec svojich kompetencií vecne preskúmal exekučný titul potom, čo už raz tento exekučný titul preskúmal pri vydávaní poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie. Okrem tohto sťažovateľka namieta, že (2.2) krajský súd nenapravil ani pochybenie okresného súdu, ktorý pri vecnom prieskume exekučného titulu (notárska zápisnica) aplikoval smernicu Rady, ktorá podľa sťažovateľky nie je prameňom práva, okrem tohto sťažovateľka namieta, že (2.3) krajský súd a tiež pred ním okresný súd hoci mali, neprerušili exekučné konanie na účely podania výkladu označenej smernice Rady a nepredložili Súdnemu dvoru na posúdenie prejudiciálnu otázku, a to, prečo splnomocnenie udelené v zmluve o úvere, ktorým dlžník splnomocní tretiu osobu na uznanie dlhu

v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Sťažovateľka tiež namieta (2.4), že tak krajský súd, ako ani pred ním okresný súd nenariadili v danej veci pojednávanie tak, ako im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, čím jej mali odňať právo konať pred súdom. Napokon sťažovateľka namieta (2.5), že krajský súd porušil jej práva aj tým, že nevyhovel jej návrhu, aby prerušil konanie a aby podal návrh ústavnému súdu na začatie konania o súlade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy.

V súvislosti s uvedenými námietkami sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní predmetu sťažnosti dospel k záveru, že z dôvodu, že sťažovateľkou použitá argumentácia v tejto sťažnosti je v podstate identická s jej právnou argumentáciou, ktorú už použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd v uplynulom období už zaoberal, vo svojej argumentácii k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej odkazuje, čo sa týka odôvodnenia, na svoje identické rozhodnutie č. k. II. ÚS 79/2013-13 zo 7. februára 2013.

Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a ňou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia.

V súvislosti s uvedeným a vzhľadom na skutočnosť, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ by sa tento právny prostriedok z materiálneho hľadiska javil v obdobných identických prípadoch ako neefektívny, sa podľa ústavného súdu vynára otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keď sa na ústavný súd opakovane obracia

so sťažnosťami, ktoré sú vo svojej materiálnej podstate identické a v tej súvislosti pre sťažovateľku s ich predvídateľným posúdením ústavným súdom.

V kontexte s už uvedeným ústavný súd dodáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahľcuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období, úspešné, a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah (napr. I. ÚS 3/2013).

**3. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 a postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012)**

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky v časti namietaného porušenia jej práv postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Er 1045/07 z 11. júna 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012), ako aj postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 20 CoE 141/2012 z 2. augusta 2012 (sp. zn. Rvp 14436/2012) sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu vedeného na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 258/2013 a zistil, že uznesením č. k. IV. ÚS 258/2013-14 z 23. mája 2013 ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol vo vzťahu k označenému postupu a rozhodnutiu okresného súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a vo vzťahu k označenému postupu a uzneseniu krajského súdu ju odmietol pre neprípustnosť (z dôvodu podaného dovolania, pozn.).

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V zmysle judikatúry ústavného súdu rozhodnutie o odmietnutí návrhu na začatie konania pre nedostatok právomoci je rozhodnutím „o konaní“, ktoré má na mysli citované

ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Nejde však o podmienku konania, ktorú možno dodatočne splniť v ďalšom návrhu, ktorým sa napáda to isté konanie a rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté v predchádzajúcom návrhu, ktorý bol odmietnutý pre nedostatok právomoci ústavného súdu (vo vzťahu k okresnému súdu, pozn.). Obdobne v prípade, že nenastala zmena v skutkových okolnostiach (vo vzťahu ku krajskému súdu, pozn.), je skoršie rozhodnutie o odmietnutí pre neprípustnosť prekážkou pre opätovné konanie a rozhodnutie o tej istej veci.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je v tejto časti neprípustná a túto na predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júla 2013